

SVEŽA KORUZNA SILAŽA – ZAKAJ NE SMEMO HITETI Z ODPIRANJEM KORUZNEGA SILOSA?

Nizek Ph silaže še ne pomeni, da je nova silaža pripravljena za krmljenje.

Pri prezgodnjem odpiranju, zlasti v prvih 14 dneh po siliranju, se lahko pojavijo pri živalih prebavne motnje, slabše zauživanje krme in znižanje prireje. Neprebavljena koruzna zrna v blatu lahko povzročijo več prebavnih, presnovnih bolezni, povišanje števila somatskih celic v mleku in težave z nogami itd.

KAJ SE DOGAJA PO ZAPRTJU SILOSA?

Po porabi preostalega kisika se začne v silaži anaerobna fermentacija. Mlečnokislinske bakterije tvorijo kisline in pH pade. Silaža je lahko stabilna že po 1–2 tedna po zaprtju silosa, vendar se v silaži še dogajajo razne spremembe. Silaža potrebuje več mesecev, da se v masi ustali mikrobna populacija, količina in razmerje organskih kislin, beljakovine in tudi dostopnosti škroba.

Obdobje	Kaj je pomembno?
Prvi dnevi	Poraba kisika, začetek fermentacije in spremembe mikroorganizmov.
1–2 tedna	pH je lahko že stabilen, vendar silaža še ni povsem dozorela.
6–8 tednov	Priporočena najmanjša doba zorenja pred začetkom krmljenja.

ZAKAJ JE PREZGODNJE KRMLJENJE TVEGANO?

Dostopnost škroba se med zorenjem povečuje. V zgodnji fazi je lahko silaža tudi mikrobiološko manj stabilna; zato se ob ponovnem dostopu zraka lahko še razmnožijo kvasovke in **sprožijo segrevanje**. S prezgodnjim odpiranjem silosa ne tvegamo le prebavnih težav – izgubljamo tudi škrob, energijo in hranilno vrednost krme, ki smo jo pridelovali vse leto.« **Segrevanje in izguba hranil se lahko začneta že pred pojavom vidne plesni!**

Možni znaki pri živalih	Kaj preveriti v hlevu?
Slabše zauživanje, prebavne motnje	Vnos krme, konsistenco blata in prežvekovanje.
Neprebavljena koruzna zrna	Obdelavo zrnja in prehod krme skozi prebavila.
Padec mlečnosti, spremembe ŠSC	Mlečno kontrolo ter druge možne vzroke sprememb.

Novo koruzno silažo načrtujemo tako, da lahko pred krmljenjem zori vsaj 6–8 tednov. Samo primeren pH ni zadostno merilo njene pripravljenosti.

KAKO ZMANJŠATI TVEGANJE?

1 ŽE MED SPRAVILOM IN SILIRANJEM

Dejavnik tveganja	Praktični ukrep
Več kvasovk na sveži koruzi	Med spravilom pazimo, da je masa čim bolj čista.
Predolg proces spravila	Čim krajši čas od spravila do siliranja.
Presuha ali predolgo rezana masa	Prilagoditi dolžino rezi glede na sušino-zagotoviti učinkovito tlačenje.
Prepočasno zapiranje ali slabo pokrivanje	Silos čim prej nepredušno zapreti in zaščititi pred vdorom zraka.

2 NAČRTOVANJE ZALOG

- Pravočasno ocenimo, koliko stare koruzne silaže potrebujemo do zrelosti nove.
- Po potrebi začasno prilagodimo obrok, zmanjšamo delež koruzne silaže ali zagotovimo dokup.
- Za premostitev obdobja lahko pripravimo manjše prehodne kupe.
- Pri zamenjavi silaže obrok prilagajamo postopoma in upoštevamo novo analizo krme.

3 ČE JE ZGODNJE ODPIRANJE NEIZOGIBNO

Spremljamo temperaturo silaže, vonj, morebitne plesni, zauživanje in blato živali.

ZA REJCA

Če je silaža hladna in ima ustrezen pH, to še ne dokazuje, da je dovolj dozorela. Pri nedozoreli silaži se močno poslabša izkoristek škroba in v blatu lahko opazimo več neprebavljenih koruznih zrn. Najzanesljivejši ukrep za dobro in »zdravo« silažo je pravočasno načrtovanje zalog in dovolj dolga doba fermentacije.

Vir:» Zdravstvene težave pri govedu zaradi krmljena sveže koruzne silaže«. [LKV Sachsen: Gesundheitsgefährdung der Rinder durch frische Maissilagen](#)

Pripravila: Jasmina Slatnar, univ. dipl. inž. zoot., specialistka za živinorejo, KGZS – Zavod Ljubljana.